

представата за човека, който в земните предели, напълно съзнателно и без страх прекрачва границата, за да достигне всевечните води на Нирвана. Би могло да се каже, че Яворовите послания са в духа на християнско-антропологическата концепция за страданието като изкупление на чуждите грехове, пречистване и богоуподобяване. Но поетът внася и друг момент, липсващ в християнската антропология - свърхболезнената индивидуализация на страданието, затварянето му в границите на индивидуалния личностен свят, което от своя страна предпоставя нерешимостта на проблема за безизходността на страданието в земните човешки граници. Единствен изход за нерешимите житейски тревоги е смъртта като сливане с вечността - "нирвана". Смъртта е Яворовият протест срещу безизходността на страданието в профанните граници на световното и изход от страданието в йерофанните измерения на трансцедентното...

Затова големият поет става мит - на границата между мъртва-та, но викаща го Лора и земната слепота, между които витае ус-тременият дух на Ангела-Демон. Духът, страдалчески преживя-ващ тревогата и патетиката на битието. Той е трудно назовима-та бдителност на твореца в упорството му срещу простосмърт-ната индиферентност пред безсмъртието. Ето защо болезнено преживяваното битие за д-р Кръстев, Б.Пенев и Вл. Василев не се идентифицира с нихилизма и пораженчеството. Резигнирани-ят Яворов лирически аз те приемат като един от най-ангажира-ните, морално отговорни национални образи. Защото трагизмът на Яворов не е абдикация от живота, а екзистенциална борба, метафизическа битка. Поетовият субект живее едновременно в бездната и над нея, осмисля едновременно отсамното и отвъдно-то. Проглеждането "отвъд сребровъздушните стени на кръгозо-ра" е възможно само *gaptum* (сграбчване) - възхищение, внеза-пен и с нищо необясним преход от едното състояние в другото, когато:

Ще дойдеш ти, спасител-ден.
Разметнал пурпур от лъчи,
към вечността повил очи
зора ще зазори над мен.⁸